



**VODIČ ZA  
POVRATNIKE  
U REPUBLIKU  
HRVATSKU**

1. prosinca 2004.



## Misija OEES-a u Republici Hrvatskoj

### Autor publikacije

Misija OEES-a u Republici Hrvatskoj

### Izdavač

Misija OEES-a u Republici Hrvatskoj

### Urednici

Misija OEES-a u Republici Hrvatskoj

### Korice i priprema za tisk

Zoran Žitnik

### Naklada

15 000

### Tisk i uvez

Columna, Split

Tijardovićeva 16

**ISBN 953-99674-2-2**

CIP - Katalogizacija u publikaciji  
Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb

UDK 364.65-054.75(497.5)(036)  
342.726-054.75(497.5)(036)

ORGANISATION for Security and Cooperation in Europe. Mission to Croatia  
Vodič za povratnike u Republiku Hrvatsku / <autor publikacije Misija OEES-a u  
Republici Hrvatskoj>. - Zagreb : Misija OEES-a u Republici Hrvatskoj, 2004.

ISBN 953-99674-2-2

I. Povratnici -- Hrvatska -- Pravna regulativa -- Vodič

441201169

# SADRŽAJ

<b>Uvod</b>	5
<b>Državni smještaj za bivše nositelje stanarskih prava izvan područja od posebne državne skrbi</b>	7
<b>Državni smještaj za bivše nositelje stanarskog prava i ostale unutar područja od posebne državne skrbi</b>	12
<b>Povrat imovine</b>	14
<b>Stambeno zbrinjavanje za vlasnike oštećene privatne imovine</b>	17
<b>Uništavanje imovine</b>	19
<b>Obveza države da nadoknadi korištenje privatne imovine</b>	21
<b>Obnova oštećene i uništene imovine</b>	26
<b>Naknada za štetu koju su prouzročile vojska i policija, te za štetu nastalu terorističkim činom</b>	28
<b>Konvalidacija/Mirovine</b>	30
<b>Statusna prava</b>	32
<b>Područja od posebne državne skrbi</b>	34
<b>Popis Ureda za prognanike, povratnike i izbjeglice</b>	37
<b>Popis ureda OEŠ-a</b>	39
<b>Popis ureda UNHCR-a</b>	41



# UVOD

Štovani čitatelji,

Misija OESS-a u Republici Hrvatskoj uvidjela je potrebu za širenjem dodatnih informacija o pravnim i upravnim pitanjima koje se tiču povratnika putem distribucije vodiča za povratnike, izbjeglice, prognanike i raseljene osobe.

Namjera ove brošure je dotaknuti glavna pitanja s kojima su te skupine stanovnika suočene, s tim da podaci koji su u njoj sadržani nisu sveobuhvatni. Stoga vas potičemo da se radi daljnog pojašnjenja obratite lokalnom uredu državne uprave, uredu OESS-a, terenskim timovima UNHCR-a, (popisi regionalnih ureda za prognanike, povratnike i izbjeglice, ureda OESS-a i UNHCR-a nalaze se na kraju brošure), odnosno nekoj od lokalnih nevladinih organizacija.



*Slika 1. Predsjednik Vlade Republike Hrvatske i Voditelj Misije OESS-a u Republici Hrvatskoj u posjetu povratnicima*



# **DRŽAVNI SMJEŠTAJ ZA BIVŠE NOSITELJE STANARSKIH PRAVA IZVAN PODRUČJA OD POSEBNE DRŽAVNE SKRBI<sup>1</sup>**

**Bio sam nositelj stanarskog prava na stanu koji se nalazi u području izvan područja od posebne državne skrbi. Da li ce mi stanarsko pravo biti vraceno s tim da mogu otkupiti stan pod povoljnijim uvjetima iz 1990-tih godina?**

Ne, stanarsko pravo Vam ne može biti vraceno niti možete dobiti naknadu za njegov gubitak.

Stanarsko pravo više ne postoji kao pravni institut u pravnom sustavu Republike Hrvatske. Zakon o najmu stanova iz 1995. ukinuo je stanarska prava te dodijelio status najmoprimca osobama koje nisu privatizirale stan iz razlicitih razloga.

Medutim, raspoloživa mogucnost je da podnesete zahtjev za dobivanjem državnog smještaja koji će biti osiguran izvan područja od posebne državne skrbi. Više o tome može se saznati iz pitanja koja slijede.

**Bio sam nositelj stanarskog prava na stanu koji se nalazi izvan područja od posebne državne skrbi i želio bih podnijeti zahtjev za stambeno zbrinjavanje. Tko ima pravo na stambeno zbrinjavanje, kakav je postupak, kakvi stanovi su dostupni, te hoću li moći dobiti stambeno zbrinjavanje u mjestu u kojem sam prebivao prije rata?**

## **Pravni okvir:**

*Zaključkom* kojeg je donijela Vlada (12. lipnja 2003. godine) i *Provedbenim planom* koji je uslijedio nakon toga (24. listopada 2003.) stvoren je mehanizam za osiguravanje državnog smještaja bivšim nositeljima stanarskog prava izvan područja od posebne državne skrbi (PPDS).

<sup>1</sup> Vidi priloženu kartu područja od posebne državne skrbi

Premda ti dokumenti nemaju status zakona, oni u ovom trenutku pružaju najrealniju mogućnost osiguranja smještaja za bivše nositelje stanarskih prava u Hrvatskoj. Ti dokumenti odnose se na osobe raseljene izvan Hrvatske a koje bi se željele vratiti i ostati, kao i na one bivše nositelje stanarskih prava koji su ta prava izgubili, a nikada nisu napustili Hrvatsku u kojoj žele i ostati.

Ostali preduvjeti za ovo pravo su da podnositelj zahtjeva nije vlasnik ili suvlasnik neke druge obiteljske kuće ili stana na teritoriju bivše Jugoslavije, odnosno da kuću ili stan nije prodao, poklonio ili otuđio nakon 8. listopada 1991. godine te da nije stekao pravni položaj zaštićenog najmoprimca. Samo je jedan zahtjev dopušten u ime svih članova bivšeg kućanstva. Sadašnji rok za podnošenje zahtjeva je 31. prosinca 2004. godine<sup>2</sup>.

Vlada Republike Hrvatske je odlucila produžiti rok za podnošenje zahtjeva do **30. lipnja 2005. godine**. Očekuje se da će ta odluka uskoro biti objavljena u Narodnim Novinama.

## Postupak:

Zahtjevi za stambeno zbrinjavanje na popunjrenom propisanom obrascu moraju se dostaviti osobno Regionalnom uredu za prognanike, povratnike i izbjeglice, hrvatskom diplomatsko-konzularnom predstavništvu ili uredu UNHCR-a ili organizaciji koja za UNHCR prikuplja zahtjeve, ili se šalju preporučenom poštom Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvijka/Upravi za prognanike, povratnike i izbjeglice (10000 Zagreb, Radnička cesta 22/I), odnosno hrvatskom diplomatsko-konzularnom predstavništvu.

Zahtjev mora biti na propisanom obrascu na papiru A3 formata. Međutim, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijka/Uprava za prognanike, povratnike i izbjeglice također će zaprimati i obrađivati zahtjeve podnesene na formatu A4 ako zahtjev sadržajno odgovara propisanom obrascu i svi papiri budu spojeni, zapečaćeni te ovjereni od javnog bilježnika, odnosno ako svaki papir bude ovjeren od javnog bilježnika.

Prateća dokumentacija koju je potrebno podnijeti sastoji se od sljedećeg:

---

<sup>2</sup> Razmatra se mogućnost produženja roka za podnošenje zahtjeva. Za najnoviju informaciju o roku za podnošenje zahtjeva, molim vas da se obratite jednom od regionalnih ureda za prognanike, povratnike i izbjeglice, jednom od ureda OEŠ-a ili UNHCR-a.

- Preslika osobnih dokumenata za punoljetne osobe, odnosno rodnog lista ili domovnice za maloljetne članove obitelji.
- Dokaz o ranijem boravku u stanu nad kojim je ukinuto stanarsko pravo (ugovor/rješenje o dodjeli stanarskog prava koji se može dobiti nakon zahtjeva podnesenog arhivi, sudska odluka o prestanku stanarskog prava, itd.)
- Izjava u kojoj podnositelj zahtjeva izražava svoju želju da se vратi i živi u Hrvatskoj
- Izjava da podnositelj zahtjeva ne posjeduje imovinu na teritoriju bivše SFRJ

Bilješka: Izjavu podnositelja zahtjeva mora ovjeriti javni bilježnik.

### **Javnobilježničke pristojbe:**

Prema Zakonu o područjima posebne državne skrbi svi podnositelji zahtjeva oslobođeni su plaćanja javnobilježničke pristojbe. Međutim, podnositelji zahtjeva moraju platiti javnobilježničku nagradu, osim ako ne postoji dokaz o ugroženom socijalnom statusu podnositelja zahtjeva (potvrda poreznog ureda, odnosno zavoda za zapošljavanje, odnosno dokument o mirovini, i sl.)

Uzmite u obzir da nećete biti oslobođeni od plaćanja javnobilježničke nagrade ukoliko ste vlasnik imovine.

### **Vrsta dostupnog stambenog zbrinjavanja:**

Korisnici imaju na raspolaganju sljedeće opcije:

- Dobivanje u najam stana u državnom vlasništvu. Ugovor o najmu zaključuje se između Ministarstva mora, turizma, prometa, i razvijka odnosno Uprava za prognanike, povratnike i izbjeglice i korisnika stambenog zbrinjavanja i to na neodređeno vrijeme, premda postoji i mogućnost zaključivanja ugovora o najmu i na određeno vrijeme. Iznos najamnine odgovara

takozvanoj “zaštićenoj najamnini” iz Zakona o područjima od posebne državne skrbi - ZPPDS (1,52 kuna po m<sup>2</sup>).

- Kupnja stana po povoljnim uvjetima prema Zakonu o društveno poticajnoj stanogradnji. (Bilješka: cijena takvih stanova veća je od 60 postotne tržišnoj vrijednosti stana. Ta cijena je, međutim, daleko veća od cijene koju su plaćali bivši nositelji stanarskih prava tijekom 1990-tih prema Zakonu o prodaji stanova nad kojima su postojala stanarska prava). Zakon o društveno poticajnoj stanogradnji ipak pruža mogućnost kupnje stana pod uvjetima koji su povoljniji od tržišnih, (što znači da pravo na kupnju stana iz takozvanog Programa društveno poticajne stanogradnje imaju svi finansijski sposobni građani Republike Hrvatske čiji su mjesečni prihodi triput veći od mjesečne rate kredita). Kupac odmah plaća 15% od procijenjene vrijednosti stana, dok preostalih 85% kreditira banka, država i lokalna samouprava preko bankovnog kredita. Najduži rok za otplatu kredita putem rata je 30+1 godinu uz prosječnu kamatnu stopu od 4%. Također je moguće odgoditi otplatu kredita za jednu godinu.

Broj kvadratnih metara stana koji će biti dodijeljeni korisniku stambenog zbrinjavanja, kako radi najma tako i radi kupnje, utvrđuje se prema odredbama Zakona o obnovi, što znači 35 m<sub>2</sub> plus 10 m<sub>2</sub> za svakog dodatnog člana obitelji.

### **Mogućnost dobivanja stana u mjestu prebivališta prije rata:**

Prema usvojenim propisima Vlade Republike Hrvatske, većina će korisnika biti stambeno zbrinuta u mjestu njihovog prebivališta prije rata, međutim mogući su i neki izuzeci. To znači da nema *garancije* da će se stan osigurati u mjestu prebivališta prije rata. To se poglavito odnosi na općine u kojima, iz različitih razloga, nije planirana ili predviđena izgradnja stanova u skladu sa Zakonom o društveno poticajnoj stanogradnji. U Provedbenom planu predviđeno je da će stanovi biti osigurani “prije svega u onim područjima Republike Hrvatske (gradovima i općinama) u kojima su takve osobe prebivale, odnosno koristile stanove u društvenom vlasništvu”. Ukoliko to ne bude moguće, stanovi će se osigurati u drugim područjima Republike Hrvatske. Ukoliko korisnik s pravom na stambeno zbrinjavanje ne želi biti smješten izvan općine odnosno grada njegovog ranijeg prebivališta, on se može odlučiti da čeka dok se stambeno zbrinjavanje ne osigura u području njegovog ranijeg prebivališta.

## Moram li imati hrvatsko državljanstvo da bih mogao imati pravo na stambeno zbrinjavanje?

Hrvatsko državljanstvo ograničava pravo na stambeno zbrinjavanje u pogledu vrste smještaja koji korisnik može dobiti, odnosno najma ili kupnje stana. Državljanstvo je preduvjet za opciju kupnje stana, međutim **ne** i za opciju **najma stana**, tako da se mogu prijaviti svi oni koji imaju hrvatsko državljanstvo ili status stranca na stalnom boravku u Republici Hrvatskoj. Pravo na kupnju stana je međutim, prema Zakonu o društveno poticajnoj stanogradnji, ograničeno samo za hrvatske građane. Misija OEŠ-a zagovara proširenje ovog prava i na one koji imaju status stranaca na stalnom boravku u Republici Hrvatskoj, odnosno i na one koji su obnovili taj status u skladu s člankom 115. Zakona o strancima.



*Slika 2. Stambene zgrade POS-a u Sisku*

# DRŽAVNI SMJEŠTAJ ZA BIVŠE NOSITELJE STANARSKOG PRAVA I OSTALE UNUTAR PODRUČJA OD POSEBNE DRŽAVNE SKRBI<sup>3</sup>

Ja sam mladi povratnik bez useljive imovine na teritoriju bivše Jugoslavije i bivši sam nositelj stanarskog prava na stanu unutar područja od posebne državne skrbi. Želio bih se prijaviti za stambeno zbrinjavanje. Tko ima pravo na to i kakav je postupak?

## Pravo na stambeno zbrinjavanje:

Zakon o područjima od posebne državne skrbi predviđa da osobe odnosno članovi njihovog kućanstva (to jest, moguće je nekoliko zahtjeva po jednom prijeratnom kućanstvu ako se radi o novim obiteljima) imaju pravo na stambeno zbrinjavanje ako nisu vlasnici ili suvlasnici neke druge useljive obiteljske kuće ili stana na teritoriju bivše Jugoslavije (članak 38. Zakona o područjima od posebne državne skrbi), odnosno ako kuću ili stan nisu prodali, poklonili ili otudili nakon 8. listopada 1991. godine i ako nisu stekli pravni položaj zaštićenog najmoprimeca. Premda nije dan prioritet bivšim nositeljima stanarskog prava u odnosu na različite skupine korisnika stambenog zbrinjavanja (nakon privremenih korisnika imovine drugih osoba, stanara kolektivnih centara te povratnika/naseljenika u području od posebne državne skrbi), Vlada je izjavila kako će biti osigurana posebna sredstva za osiguravanje stanova bivšim nositeljima stanarskih prava unutar područja od posebne državne skrbi.

## Postupak:

Zahtjevi za stambeno zbrinjavanje na popunjrenom propisanom obrascu moraju se dostaviti osobno Regionalnom uredu za prognanike, povratnike i izbjeglice, hrvatskom diplomatsko-konzularnom predstavništvu ili uredu UNHCR-a ili organizaciji koja za UNHCR prikuplja zahtjeve, ili se šalju preporučenom poštom Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvijka – Upravi za prognanike, povratnike i izbjeglice (10000 Zagreb, Radnička cesta 22/I), odnosno hrvatskom

<sup>3</sup> Vidi priloženu kartu područja od posebne državne skrbi.

diplomatsko-konzularnom predstavništvu.

Rok za podnošenje zahtjeva za stambeno zbrinjavanje na područjima posebne državne skrbi nije ograničen Zakonom tj. otvoren je bez krajnjeg roka.

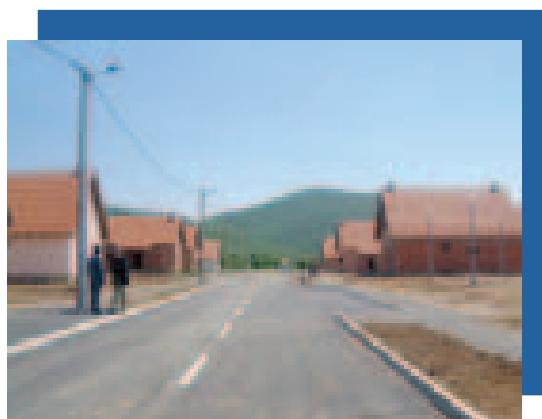
## Vrsta dostupnih stanova.

Podnositelji zahtjeva mogu podnijeti zahtjev za:

- Najam obiteljske kuće ili stana u državnom vlasništvu
- Najam oštećene obiteljske kuće u državnom vlasništvu i dodjelu građevinskog materijala
- Dodjelu građevinskog zemljišta u vlasništvu države i građevinskog materijala za izgradnju obiteljske kuće, odnosno
- Dodjelu građevinskog materijala za popravke/obnovu ili izgradnju obiteljske kuće ili stana.

## Moram li imati hrvatsko državljanstvo da bih imao to pravo?

Hrvatsko državljanstvo nije preduvjet za pravo na stambeno zbrinjavanje **unutar** područja od posebne državne skrbi za povratnike koji su prije rata prebivali na područjima od posebne državne skrbi (članak 7. Zakona o područjima od posebne državne skrbi).



*Slika 3. Novo naselje u Gračacu*

## POVRAT IMOVINE

**Kuća mi je zauzeta zbog čega sam prije nekoliko godina podnio zahtjev za njezin povrat, međutim ništa se nakon toga nije dogodilo. Što mogu učiniti kako bih svoju kuću što prije vratio?**

Ako je vaša kuća zauzeta na legalan način (privremen korisnik ima rješenje o korištenju vaše imovine), za privremenog korisnika mora se najprije osigurati alternativno stambeno rješenje ukoliko on ima pravo na stambeno zbrinjavanje u skladu sa Zakonom o područjima od posebne državne skrbi. Trenutak iseljavanja iz vaše imovine mijenja se ovisno o modelu stambenog zbrinjavanja kojim se privremen korisnik zbrinjava. Ako je taj korisnik dobio pravo na:

- najam obiteljske kuće ili stana u državnom vlasništvu: korisnik se mora iseliti iz vaše imovine u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora o najmu.
- najam oštećene obiteljske kuću u državnom vlasništvu i dodjelu građevinskog materijala: korisnik se mora iseliti iz vaše imovine u roku od 90 dana od dana posljednje isporuke građevinskog materijala.
- građevinsko zemljište u državnom vlasništvu i građevinski materijal za izgradnju obiteljske kuće: korisnik se mora iseliti iz vaše imovine u roku od 90 dana od dana zadnje isporuke građevinskog materijala.
- građevinski materijal za popravke, obnovu ili izgradnju obiteljske kuće ili stana: korisnik se mora iseliti iz vaše imovine u roku od 90 dana od dana zadnje isporuke građevinskog materijala.

U roku od 15 dana od dana isteka roka za iseljenje privremenog korisnika, Ured državnog odvjetnika će podnijeti tužbu za iseljenje protiv privremenog korisnika koji se nije iselio.

Savjetujemo Vam da se obratite Regionalnom uredu za prognanike, povratnike i izbjeglice kako biste dobili obavijest o statusu vašeg predmeta.

Vlada Republike Hrvatske obećala je da će se imovina vratiti svim vlasnicima do kraja 2004. godine, međutim očekuju se poteškoće u nekim općinama kao što su Knin, Vojnić, Sunja, Karlovac, Gračac, Obrovac i Benkovac.

**Nalazim se u procesu povrata imovine a čuo sam kako je u nekim slučajevima povrata Područni ured za prognanike, povratnike i izbjeglice poticao vlasnike i privremene korisnike da zaključe ugovore o najmu, tako da privremeni korisnik može ostati u imovini. U slučaju zaključenja takvog ugovora, kakve su posljedice za moja buduća prava što se tiče moje imovine?**

Misija OEES-a upoznata je s činjenicom da Uprava za prognanike, povratnike i izbjeglice potiče sklanjanje takvih privatnih ugovora između vlasnika i korisnika u slučajevima zauzete imovine. U području Benkovca izvjestan broj vlasnika pristao je da iznajmi svoje nekretnine sadašnjim korisnicima, a Caritas se obvezao da će plaćati najamninu dok za te korisnike ne bude osiguran državni smještaj. Misiji OEES-a poznato je da su vlasnici u Kninu dali pismani pristanak na daljnji ostanak korisnika u njihovim nekretninama. Uprava za prognanike, povratnike i izbjeglice smatra takve slučajeve "riješenima", te izdaje obrazac PP11. Kako se Uprava za prognanike, povratnike i izbjeglice više ne smatra nadležnim za takve slučajeve, vlasnici nekretnina o kojima je riječ moraju biti svjesni da se ne mogu oslanjati ni na kakvu pomoć od strane Uprave za prognanike, povratnike i izbjeglice ukoliko u budućnosti dođe do bilo kakvog spora u pogledu dogovora sa korisnikom, odnosno vlasnikovog stvarnog povrata imovine (primjenjuje se Zakon o najmu stanova).

**Podnio sam dokaz Regionalnom uredu za prognanike, povratnike i izbjeglice da privremeni korisnik koji koristi moju kuću posjeduje imovinu u BiH. Zašto taj privremeni korisnik još uvijek koristi moju kuću?**

Ako privremeni korisnik posjeduje u Bosni i Hercegovini imovinu u kojoj se može stanovati, a koja mu je dostupna (nije zauzeta, oštećena ili uništena), on nema pravo na stambeno zbrinjavanje u Hrvatskoj, međutim može imati pravo na

privremeni smještaj sve dok Vlada Republike Hrvatske o tome nema nikakav dokaz. Ako je to slučaj, od takvog korisnika se neće tražiti da se iseli prije nego što mu Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka odnosno Uprava za prognanike, povratnike i izbjeglice ne osigura privremeni smještaj. Općenito, Ministarstvo mora, turizma, prometa, i razvitka, odnosno Uprava za prognanike i izbjeglice, još uvijek se uvelike oslanja na pisane izjave podnositelja zahtjeva za stambeno zbrinjavanje odnosno privremeni smještaj o posjedovanju imovine na teritoriju bivše SFRJ (kao što je Bosna i Hercegovina) i za sada im provjera tih izjava nije prioritet.

Ukoliko imate ili možete pribaviti pouzdane dokaze o činjenicama koje tvrdite, obavijestite o tome Upravu za prognanike, povratnike i izbjeglice. Molimo vas da i nas obavijestite o ishodu.



*Slika 4. Član misije OESS-a savjetuje povratnika*

# STAMBENO ZBRINJAVANJE ZA VLASNIKE OŠTEĆENE PRIVATNE IMOVINE

## Ušao sam u posjed svoje kuće, međutim ona je oštećena i neprikladna za stanovanje. Što mogu uraditi?

Neovisno o tome je li štetu prouzročio privremeni korisnik ili netko drugi, vi vjerojatno zadovoljavate uvjete za dobivanje pomoći od strane države. Preuzimanjem upravljanja nad vašim imovinom u skladu sa Zakonom o preuzimanju i upravljanju određenom imovinom, država je preuzeila odgovornost za zaštitu vaše imovine. Ne preporučujemo vam da tražite odštetu od privremenog korisnika čak i ako smatrate da je on odgovoran za štetu jer između vas i privremenog korisnika ne postoji nikakav pravni odnos, a činjenica da je on boravio u vašoj imovini posljedica je pravnog odnosa između njega i države.

- Vi se trebate prijaviti za stambeno zbrinjavanje u skladu sa Zakonom o područjima od posebne državne skrbi. Trebali biste se prijaviti za dodjelu građevinskog materijala radi popravljanja/obnove ili izgradnje obiteljske kuće ili stana u Regionalni ured za prognanike, povratnike i izbjeglice. U tu svrhu morate inzistirati da se u obrascu PP11, koji se ispunjava prilikom povratka imovine te koji potpisuje vlasnik, budu navedene **sve štete** na imovini.
- Ako je šteta veća od iznosa pomoći koja je na raspolaganju prema gore spomenutim zakonima a vi želite tražiti naknadu za štetu, možete pokrenuti sudski spor protiv države radi naknade štete.

Ušao sam u posjed kuće, ali ona je oštećena. Prijavio sam se za stambeno zbrinjavanje, ali mislim kako će proći neko vrijeme dok ne dobijem finansijsku pomoć. Mogu li očekivati da će mi država nadoknaditi sredstva koja budem u međuvremenu uložio u hitne, osnovne popravke kako bih mogao živjeti u toj kući?

Ako ste se prijavili za stambeno zbrinjavanje, od države možete dobiti samo građevinski materijal, ali ne i finansijsku naknadu.



*Slika 5. Kuća vraćena u posjed*

# UNIŠTAVANJE IMOVINE

## Kako mogu spriječiti privremenog korisnika moje kuće da odnese namještaj i ugrađene dijelove pokućstva?

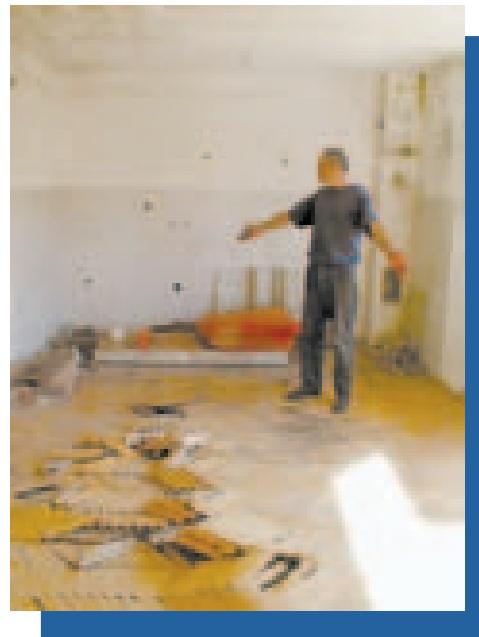
Prije iseljenja privremenog korisnika Regionalni ured za prognanike, povratnike i izbjeglice trebao bi napraviti popis te upozoriti korisnika da ne smije odnijeti ili oštetiti ugrađene dijelove pokućstva i instalacije. Vi bi također trebali zahtijevati od Regionalnog ureda za prognanike, povratnike i izbjeglice da upozori privremenog korisnika kako će se prema Zakonu o područjima od posebne državne skrbi smatrati odgovornim za štete koje je on počinio na ugrađenim dijelovima pokućstva i instalacijama, te da u tom slučaju Državni odvjetnik može protiv njega pokrenuti postupak radi naknade takvih šteta.

Ako se dogodi pljačka i uništavanje imovine, treba odmah pozvati policiju i zahtijevati sprječavanje daljnje oštećivanje i odnošenje pokućstva. U slučaju "krađe" ili "uništenja i oštećenja tuđe stvari" (vidi dolje), policija je dužna započeti istragu i podnijeti kaznenu prijavu Uredu državnog odvjetnika. Nadalje, od policije se može tražiti pokretanje sudskog postupka radi osiguranja dokaza. Ta radnja može odvratiti privremenog korisnika od dalnjeg demoliranja kuće. Od policije se također može tražiti pokretanje prekršajnog postupaka zbog remećenja javnog reda i mira. Ako policija odbije izvršiti vaš zahtjev, možete na temelju članka 6. Zakona o policiji pokrenuti stegovni postupak protiv odgovornog policijskog službenika.

**Uzmite u obzir sljedeće:** Privremeni korisnik mora ostaviti u kući sve ugrađeno pokućstvo čak i ako ga je sam ugradio, budući da ono, jednom kad je ugrađeno, zakonski postaje sastavni dio kuće i imovina vlasnika kuće. U takvo pokućstvo spadaju vrata, prozori, pipe, sanitарне školjke, umivaonici, bojleri, strujomjeri, i sl. Njihovim uklanjanjem privremeni korisnik čini "uništenje i oštećenje tuđe stvari" što predstavlja kazneni djelo. Odnošenje pokretnih predmeta (primjerice namještaja) koji pripadaju vlasniku smatra se "krađom".

**Ušao sam u posjed kuće, ali ona je bila opljačkana. Kako to mogu ispraviti?**

Vidi pod “Stambeno zbrinjavanje vlasnika oštećene imovine” (strana 13).



*Slika 6. Uništena imovina*

# OBVEZA DRŽAVE DA NADOKNADI KORIŠTENJE PRIVATNE IMOVINE

**Imaju li vlasnici zauzete imovine pravo na naknadu za razdoblje u kojem je njihova imovina bila pod upravom države i u kojem je bila dodijeljena trećim osobama na korištenje?**

Ustav Republike Hrvatske i Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima predviđaju da vlasnička prava mogu biti ograničena zakonom, odnosno preuzeta u interesu Republike Hrvatske, međutim u takvom slučaju vlasnik ima pravo na naknadu (Ustav RH, članak 50; Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, članak 33). Vlasnici koji žele tražiti naknadu od države zato što im je imovina bila oduzeta 1995. godine ili kasnije i dodijeljena privremenom korisniku moraju pokrenuti individualne parnice. Zahtjev za naknadu štete obuhvaćat će razdoblje koje započinje datumom izdavanja rješenja o privremenom preuzimanju i upravljanju imovinom **do 30. listopada/ 31. prosinca 2002.**

Osim gore navedenog, izmjene i dopune Zakona o područjima od posebne državne skrbi iz srpnja 2002. godine (članak 27, paragraf 4) predviđaju isplate naknade štete za ograničeni vremenski period. Te izmjene odnose se na razdoblje **nakon 30. listopada 2002./ 31. prosinca 2002.** i na isplatu naknade štete koju država mora isplatiti zato što zauzetu imovinu nije vratila nakon tih datuma. Izrađen je obrazac nazvan "Nagodba" kako bi se olakšale isplate naknade štete u skladu sa Zakonom o područjima od posebne državne skrbi, u kojem se predviđa naknada od 7 HRK po četvornom metru stambene površine. Vlasnik koji potpiše "Nagodbu" ne odriče se svog ustavnog prava na naknadu štete za razdoblje koje nije obuhvaćeno "Nagodbom".

## Kako mogu dobiti naknadu?

Naknadu možete zatražiti prema Zakonu o područjima od posebne državne skrbi za razdoblje od 1. studenog 2002. godine do dana fizičkog povratka vaše imovine tako što ćete ispuniti "Nagodbu".

- Ako ste zatražili povrat svoje imovine **prije 1. kolovoza 2002. godine**, a imovina vam nije vraćena u posjed **do 30. listopada 2002. godine**, imate pravo na naknadu za razdoblje koje počinje **od 1. studenog 2002.** do datuma kada vam je imovina bila fizički vraćena.
- Ako ste povrat svoje imovine tražili **nakon 1. kolovoza 2002.**, a ona vam nije bila vraćena u posjed **do 31. prosinca 2002.** imate pravo na naknadu za razdoblje koje počinje **od 1. siječnja 2003. godine** do fizičkog povrata vaše imovine.

Ako niste tražili naknadu prije datuma povratka, još uvijek možete podnijeti svoj zahtjev za naknadu za razdoblje od 1. studenog 2002./ 1. siječnja 2003. do datuma fizičkog povrata imovine.

**Nedavno sam vratio svoju imovinu i doznao da imam pravo na primanje naknade za razdoblje od 1. studenog 2002. godine do dana fizičkog povratka imovine, ali mi se Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijanja, odnosno Uprava za prognanike, povratnike i izbjeglice, još nije obratili.**

Da biste dobili naknadu morate se obratiti svom lokalnom uredu Uprave za prognanike, povratnike i izbjeglice ili izravno Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvijanja . Nakon toga dobit ćete na potpis poseban ugovor zvan "Nagodba".

**Od Ministarstva mora, turizma, prometa, i razvijanja/Uprave za prognanik, povratnike i izbjeglice dobio sam obrazac za «Nagodbu» na ime naknade. Trebam li ga potpisati ako se ne slažem s Točkom 4, paragraf 2 (“Vlasnik prihvata ovu naknadu i odriče se svog prava na traženje kamate ili bilo koje druge štete na temelju naknade za štetu iz paragrafa 1 ove Točke zbog svoje nemogućnosti da vrati svoj stambeni objekt i dužan je povući tužbu ako je istu podnio.”)?**

Potpisivanjem «Nagodbe» vlasnik se odriče svog prava na traženje druge (dodatne) naknade samo za razdoblje obuhvaćeno «Nagodbom» (odnosno, od 1. studenog 2002./1. siječnja 2003. do datuma fizičkog povratka). Točka IV, paragraf 2 ni na koji način ne ograničava pravo vlasnika da traži isplatu naknade štete prema zakonu (Ustav RH, Članak 50; Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, Članak 33) za razdoblje koje započinje s datumom dodjele njegove kuće na privremeno korištenje 1995. godine ili nakon toga, a završava se s datumom prve isplate naknade od strane države Republike Hrvatske prema izmjenama Zakona o područjima od posebne državne skrbi iz srpnja 2002. godine (1. studeni 2002. odnosno 1. siječnja 2003. godine).

**Sudjelovao sam u anketi koju je provela Uprava za prognanike, povratnike i izbjeglice, međutim izjavio sam da ne želim primiti naknadu za razdoblje između 1.studenog 2002./1.siječnja 2003. godine i datuma fizičkog povratka imovine. Mogu li ipak tražiti naknadu?**

Da. Čak i ako ste izjavili da ne želite primiti naknadu za razdoblje između 1.studenog 2002./1.siječnja 2003. godine i fizičkog povratka vaše imovine vi ne gubite pravo na naknadu i još uvijek možete podnijeti svoj zahtjev. Obratite se Regionalnom uredu za prognanike, povratnike i izbjeglice.

## Je li prije potpisivanja “Nagodbe” potrebno pribaviti punomoć svih suvlasnika?

Da, punomoć je potrebno dostaviti, osim ako svi suvlasnici osobno ne potpišu «Nagodbu». Ministarstvo mora, turizma, prometa, i razvijka/Uprava za prognanike, povratnike i izbjeglice može predložiti da jedan suvlasnik prima isplate u ime svih suvlasnika. Molimo vas imajte na umu da se od 1. prosinca 2003. godine punomoć može dati samo odvjetniku, suradniku odnosno krvnom srodniku prvog reda, bratu, sestri ili supružniku (Zakon o izmjjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, članak 45).

## Kakva je razlika između primanja naknade i najma kuće s Ministarstvom mora turizma, prometa i razvijka?

Polazišta ta dva pravna koncepta temeljno su različita.

### Naknada:

Država je obvezna isplatiti naknadu zbog stavljanje privatne imovine pod privremeno državno upravljanja bez pristanka vlasnika na to. Ustav Republike Hrvatske predviđa takvu mogućnost ako je ona u interesu Republike, međutim samo “prema odšteti koja je jednaka njezinoj tržišnoj vrijednosti” (Članak 50). Odredba o naknadi u Zakonu o područjima od posebne državne skrbi (Članak 27, paragraf 4) odnosi se samo na razdoblje nakon 30. listopada/31. prosinca 2002. godine i propuštanje države da fizički vrati imovinu nakon tih datuma, a ustavnu odredbu dotiče samo djelomično.

### Najam:

Ugovor o najmu predstavlja ugovor između dvije strane pod uvjetima utvrđenim pristankom obiju strana (trajanje korištenja, iznos najamnine, i sl.). Koliko je

Misiji OEŠ-a poznato, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijka do sada nije sklopljilo niti jedan ugovor o najmu s vlasnicima kuća. Vlasnici trebaju uzeti u obzir da bi se tako ostvarene najamnine mogle smatrati oporezivim prihodom.

## OBNOVA OŠTEĆENE I UNIŠTENE IMOVINE

### Moja kuća bila je oštećena/uništena za vrijeme rata, a ja još nisam podnio zahtjev za obnovu. Mogu li je još uvijek zatražiti?

Ne možete. Rok za podnošenje zahtjeva za obnovu istekao je 30. rujna 2004. godine. Vi se trebate prijaviti za dodjelu građevinskog materijala za popravljanje/obnovu ili izgradnju obiteljske kuće ili stana kod Regionalnog ureda za prognanike, povratnike, i izbjeglice ukoliko se vaša imovina nalazi unutar područja od posebne državne skrbi. Međutim, znajte da ćete dobiti građevinski materijal u skladu sa Zakonom o za obnovi tj.  $35\text{ m}_\circ + 10\text{m}_\circ$  po osobi.

### Moja kuća bila je tijekom rata oštećena/uništena i nije obnavljana. Ima li država pravo ukloniti oštećenu imovinu?

Država ima pravo ukloniti nekretninu bez pristanka vlasnika SAMO ako oštećena nekretnina predstavlja opasnost po javnu sigurnost i zdravlje. U tom slučaju od vlasnika bi se moglo tražiti plaćanje troškova uklanjanja. Ako oštećena nekretnina ne predstavlja nikakvu konkretnu opasnost, država je ne smije ukloniti bez pristanka vlasnika. Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo prijašnje vlade pokrenulo je u proljeće 2003. godine inicijativu za “obnovu i saniranje područja duž glavnih turističkih cesta” u koju su bili uključeni i planovi za uklanjanje oštećenih nekretnina.

Pripremljeni su Upitnici za vlasnike oštećenih nekretnina i njihovo distribuiranje započeto je preko Srpskog demokratskog foruma. Međutim, koliko je Misiji OESS-a poznato, ta inicijativa nije dovela do značajnih aktivnosti uklanjanja, ni za vrijeme prijašnje, ni za vrijeme sadašnje vlade.



*Slika 7. Mjesto obnove u Smilčiću*

# NAKNADA ZA ŠTETU KOJU SU PROUZROČILE VOJSKA I POLICIJA, TE ZA ŠTETU NASTALU TERORISTIČKIM ČINOM

Kako zakoni o naknadi štete nastale u ratu, koji su doneseni u srpnju 2003. godine, utječu na parnice povezane sa štetama uzrokovanim terorističkim aktima te djelovanjem vojske ili policije?

Tri zakona koja su stupila na snagu 1. kolovoza 2003. godine odnose se na opseg odgovornosti Vlade Republike Hrvatske za štete povezane s oružanim sukobom koje su nanesene pojedincima te na štetu za koju Republika Hrvatska odgovara na temelju pravnog sljedništva bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

- Osobe koje nisu pokrenule parnicu radi naknade štete uzrokovane terorističkim aktima (prije siječnja 1996.), odnosno štete koju je prouzročila vojska odnosno policija (prije studenog 1999.) prema novim zakonima to neće moći učiniti zato što je nastupila zastara.
- Osobe koje su pokrenule parnicu i čiji je tužbeni zahtjev sud odbacio u skladu s gornjim Zakonima imaju pravo podnijeti zahtjev za obnovu. Rok od 30. rujna 2004. ne odnosi se na tu kategoriju korisnika.
- Zakon o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija ograničava naknade na osobne tjelesne povrede, te time znatno ograničava odgovornost države za štete počinjene terorističkim djelovanjem u odnosu na zakonske odredbe koje su važile do 1996.

Štete na imovini, koje vjerojatno sačinjavaju većinu predmeta, više nisu obuhvaćene novim zakonima, pa sud takve zahtjeve odbacuje. Kako Zakon o

šteti nastaloj uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija predviđa da će se materijalne štete nadoknađivati prema Zakonu o obnovi, oštećenici će takve odbačene predmete morati proslijediti Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitička kako bi ih nadležni Uredi državne uprave u županijama, Uredi za prostorno planiranje, stambena komunalna pitanja, izgradnju i zaštitu okoliša te Odjeli za obnovu mogli riješiti. Nažalost, uvjeti iz Zakona o obnovi isključuju određene vrste imovine, što znači da određen broj oštećenika čija imovina ne ispunjava uvjete propisane Zakonom o obnovi više neće imati na raspolaganju nikakav pravni lijek.

Zakon o odgovornosti Republike Hrvatske za štetu uzrokovanoj od pripadnika oružanih i redarstvenih snaga tijekom Domovinskog rata sužava definiciju štete sadržanu u Zakonu o obveznim odnosima prije 1996.g. i na taj način također ograničava odgovornost države za štete koje je prouzročila hrvatska vojska, odnosno policija.

## KONVALIDACIJA/MIROVINE

**Bivšem Mirovinskom fondu plaćao sam doprinose 11,5 godina, međutim minimalni period uplaćivanja doprinosa za ostvarivanje prava na mirovinu je 15 godina. Mogu li dobiti natrag svoje ranije uplaćene doprinose ili mirovinu na temelju 11,5 godina uplaćivanja doprinosa?**

Ovo pitanje moglo bi utjecati na mnoge ljudе, budуći da je mogućnost uplaćivanja doprinosa Mirovinskom fondu za poljoprivrednike uvedena tek 1980. godine. To je razlog zbog kojeg su mnogi obveznici plaćanja doprinosa tj. poljoprivrednici uplaćivali doprinose samo 11,5 godina (od 1980-1991) prije početka sukoba, s tim da su onda prestali uplaćivati doprinose iz razloga što njihovo područje više nije bilo pod kontrolom hrvatskih vlasti. Za ostvarivanje prava na mirovinu, međutim, najkraći period uplaćivanja doprinosa je 15 godina, a najniža starosna dob je 65 godina za muškarce te 60 godina za žene.

Od obveznika plaćanja doprinosa koji su podnijeli zahtjeve za konvalidaciju za razdoblje od 1991.-1995. godine između 10. travnja 1998. i 10. travnja 1999., Mirovinski je fond tražio uplatu još jedne rate kako bi ispunili minimalne uvjete. Oni koji nisu podnijeli zahtjeve za konvalidaciju u navedenom razdoblju moraju plaćati doprinose na mjesечноj osnovi. Iznos doprinosa određuje Mirovinski fond na temelju njihovih prihoda, broja članova obitelji, itd.

**Prije rata bio sam umirovljenik. a tijekom rata ostao sam u Kninu i nisam primao mirovinu. Imam li pravo na retroaktivnu isplatu za taj period?**

Ako ste zahtjev podnijeli **prije 1. siječnja 1999.**, imate pravo na **tri godine** retroaktivne isplate (računajući od podnošenja zahtjeva). Međutim, ako je vaš zahtjev podnesen **nakon 1. siječnja 1999.**, imat ćete pravo samo na retroaktivnu isplatu za prethodnih **12 mjeseci**.

Što se tiče retroaktivne isplate mirovina od 1991. do datuma podnošenja zahtjeva za nastavak isplate od strane Hrvatskog mirovinskog fonda, morate uzeti u obzir sljedeće: ako su umirovljenici dobivali bilo kakvu isplatu od takozvanog “para fonda” vlasti “Republike Srpske Krajine” smatrati će se da takvi umirovljenici nemaju pravo na retroaktivnu isplatu mirovina od strane Hrvatskog mirovinskog fonda za spomenuto razdoblje. Nadalje, Europski sud za ljudska prava odbio je razmotriti zahtjev troje umirovljenih hrvatskih Srba čije je zahtjeve za retroaktivnu isplatu mirovina za period trajanja rata odbio Hrvatski mirovinski fond. U spomenutoj odluci Europskog suda za ljudska prava ključna je bila činjenica da iako je pravo na mirovinu obuhvaćeno jamstvom na “posjed” unutar Europske konvencije o ljudskim pravima, ovo pravo ne obuhvaća i pravo da se zahtijeva određeni iznos mirovine. Odluka Europskog suda za ljudska prava mogla bi dovesti do negativnog rješenja mnogih sličnih zahtjeva koji su ostali neriješeni pred hrvatskim sudovima i Mirovinskom fondu.

## STATUSNA PRAVA

Prije rata imao sam stalno boravište u Hrvatskoj; još se nisam vratio u Hrvatsku i sve do sada nisam uspio regulirati svoj status. Kako na moju situaciju utječe Zakon o strancima, koji je donesen u srpnju 2003. godine?

Oni koji su stekli status **stranca na stalnom boravku** u Hrvatskoj na dan **8. listopada 1991.** (proglašenjem Republike Hrvatske neovisnom i samostalnom državom te donošenjem Zakona o kretanju i boravku stranaca) moraju, prema **Zakonu o strancima**, zatražiti obnovu statusa stranca na stalnom boravku u Republici Hrvatskoj do **31. prosinca 2004.** Ako to ne učine, njihov status prestaje po sili zakona s 31. prosincem 2004.

Prema Ministarstvu unutarnjih poslova, osobe koje su imale stalno boravište u Hrvatskoj i koje su napustile Hrvatsku prije 8. listopada 1991. godine NISU automatski po službenoj dužnosti *brisane iz registra stanaca* od strane Ministarstva unutarnjih poslova, te su tako također stekle status stranca na stalnom boravku u Republici Hrvatskoj. Međutim, te su osobe možda brisane *iz registra stanaca*, nakon 1995. godine ako nisu ispunile zakonsku obvezu prijavljivanja svoje odsutnosti iz zemlje u periodu koji je duži od godinu dana.

Zakon od svih podnositelja zahtjeva za regulaciju statusa traži prijavu prebivališta u Republici Hrvatskoj. To može predstavljati problem onima koji se nisu vratili zato što nemaju pristupa svojoj predratnoj kući (zauzeta/oštećena/uništena imovina, izgubljena stanarska prava). U takvim slučajevima, prije podnošenja zahtjeva za reguliranje statusa, osobe trebaju prijaviti prebivalište na adresi njihove imovine (čak i ako je ona zauzeta i/ili uništena), kod rođaka, prijatelja ili na adresi kolektivnog centra.

Podnositelji zahtjeva koji su u prošlosti već imali status stranca na stalnom boravku moraju podnijeti samo dokaz o ranijem prebivalištu (staru osobnu

iskaznicu) i dokaz o zdravstvenom osiguranju, međutim takve osobe ne moraju dokazivati postojanje prihoda za uzdržavanje i osigurani smještaj, što se, prema Zakonu, traži samo od podnositelja koji po prvi put podnose zahtjev. Ostale dokumente, kao što je izjava o razlozima napuštanja Hrvatske, dokaz o završenom školovanju, dokaz o prebivalištima podnositelja zahtjeva u periodu između 1991. godine i vremena podnošenja zahtjeva za regulaciju statusa, itd..nisu predviđeni Zakonom.

Molimo vas prijavite OEŠS-u bilo kakve probleme u ovom pogledu.

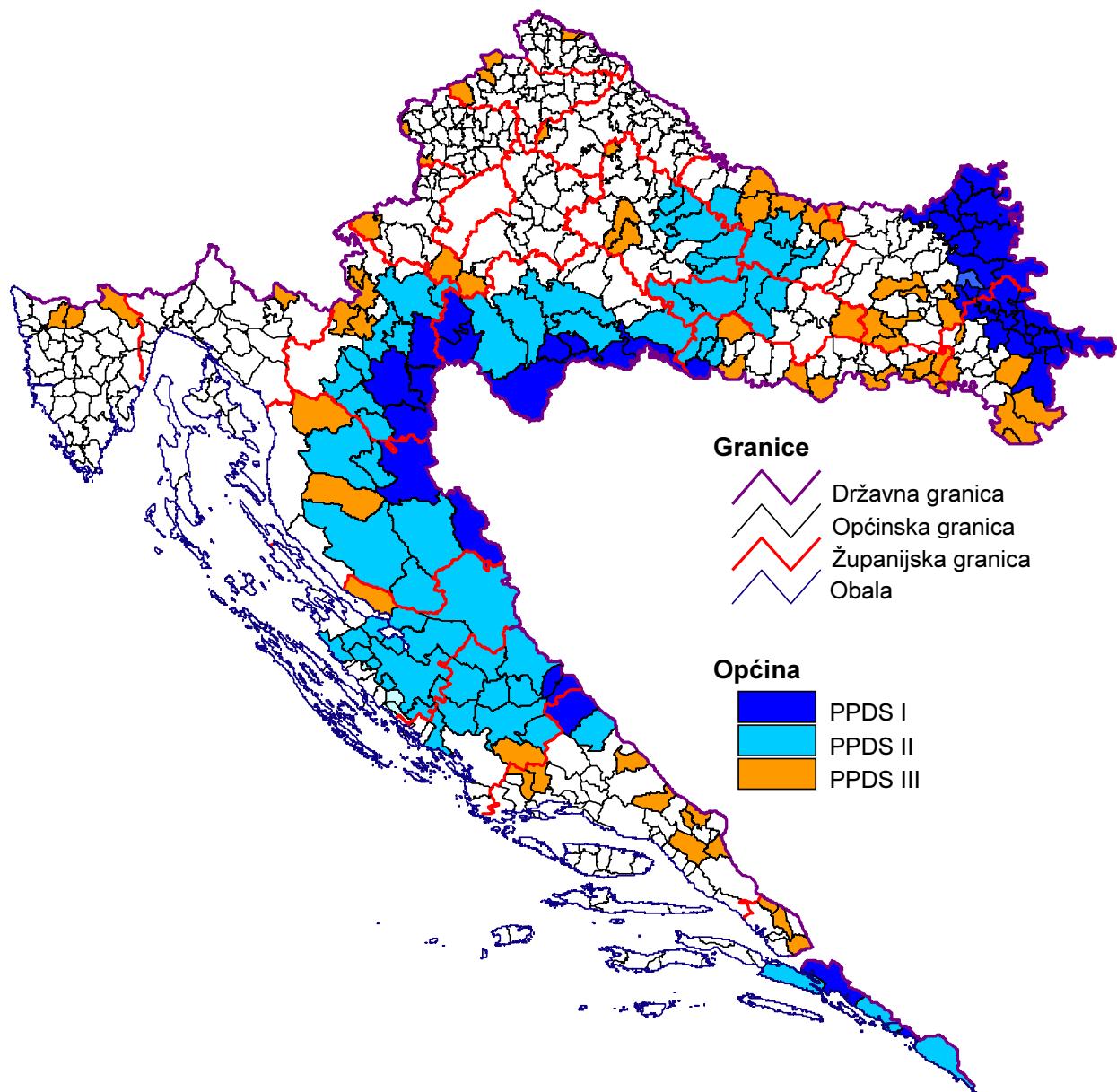
Osobe koje su na dan 8. listopada 1991. stekle status, ali su kasnije bile brisane s popisa stranaca na stalnom boravku, moraju ispuniti obrazac za obnavljanje postupka u skladu s Naputkom Ministarstva unutarnjih poslova iz travnja 2000. i podnijeti prateću dokumentaciju. OEŠS još uvijek pregovara s Ministarstvom unutarnjih poslova u pogledu spomenutog obrasca i dokumenata potrebnih za obnavljanje statusa ove kategorije potencijalnih korisnika članka 115.

Međunarodna zajednica zatražila je od Ministarstva unutarnjih poslova pokretanje zakonske procedure koja bi dovela do izmjene i dopune Zakona o strancima s ciljem produženja roka (koji je sada do 31. prosinca 2004) za reguliranje statusa stranca na stalnom boravku u Republici Hrvatski Sabor će usvojiti te zakonske izmjene i dopune u siječnju-veljaci 2005. U međuvremenu, međutim **zahtjev** za obnovu statusa stranca na stalnom boravku u Republici Hrvatskoj **može se podnijeti**. Ministarstvo unutarnjih poslova će ih staviti na cekanje te ih obraditi cim rok bude na snazi.

U slučaju da osoba propusti propisani rok, to ne znači da ona više uopće ne može steći status stranca na stalnom boravku u Republici Hrvatskoj. To samo znači da se prethodno opisani povoljni uvjeti više neće primjenjivati na tu osobu, već će se ta osoba tretirati kao imigrant koji po prvi put podnosi zahtjev za regulaciju statusa u Republici Hrvatskoj.

# PODRUČJA OD POSEBNE DRŽAVNE SKRBI

prema Zakonu o područjima od posebne državne skrbi  
("Narodne novine", br. 26/03 – pročišćeni tekst) – članak 4. i  
članak 5.



*Slika 8. Karta područja od posebne državne skrbi*

## **U članku 4. navode se područja posebne državne skrbi prve i druge skupine – općine, gradovi i naselja koja su bila okupirana, i to:**

Prvoj skupini pripadaju u cijelosti područja gradova i općina:

Antunovac, Beli Manastir, Bilje, Bogdanovci, Borovo, Cetingrad, Civljane, Čeminac, Darda, Donji Kukuruzari, Donji Lapac, Draž, Dubrovačko primorje, Dragalić, Dvor, Erdut, Ernestinovo, Gvozd, Hrvatska Dubica, Hrvatska Kostajnica, Ilok, Jagodnjak, Jasenovac, Kijevo, Kneževi Vinogradi, Lovas, Majur, Markušica, Negoslavci, Nijemci, Nuštar, Petlovac, Plitvička Jezera, Popovac, Rakovica, Slunj, Stara Gradiška, Stari Jankovci, Šodolovci, Tompojevci, Topusko, Tordinci, Tovarnik, Trpinja, Vojnić, Vrlika, Vukovar, Župa dubrovačka.

Prvoj skupini pripadaju i naselja u gradovima:

Osijek – naselja: Klisa, Nemetin, Sarvaš, Tenja.

Vinkovci – naselje: Mirkovci.

## **U članku 5. navode se područja posebne državne skrbi druge skupine, općine, gradovi i naselja koja su bila okupirana, i to:**

Drugoj skupini pripadaju u cijelosti područja gradova i općina:

Barilović, Benkovac, Biskupija, Brestovac, Čačinci, Drniš, Đulovac, Ervenik, Glina, Gornji Bogićevci, Gospić, Gračac, Grubišno Polje, Hrvace, Jasenice, Josipdol, Kistanje, Knin, Konavle, Krnjak, Lasinja, Lipik, Lišane Ostrovičke, Lovinac, Mikleuš, Novigrad, Novska, Obrovac, Okučani, Otočac, Pakrac, Petrinja, Plaški, Polača, Poličnik, Posedarje, Promina, Ružić, Saborsko, Sirač, Skradin, Stankovci, Ston, Sunja, Škabrnja, Tounj, Udbina, Velika, Velika Pisanica, Veliki Grđevac, Voćin, Vrhovine i Zemunik Donji.

Drugoj skupini pripadaju naselja u gradovima:

Daruvar – naselja: Markovac, Vrbovac,

Dubrovnik – naselja: Bosanka, Brsećine, Dubravica, Donje Obuljeno, Čajkovica, Čajkovići, Gornje Obuljeno, Gromača, Klišovo, Knežica Komolac, Ljubač, Mokošica, Mravinjac, Mrčevo, Nova Mokošica, Orašac, Osojnik, Petrovo Selo, Prijevoj, Pobrežje, Rožat, Šumet, Trsteno, Zaton,

Karlovac – naselja: Banska Selnica, Banski Moravci, Blatnica Pokupska, Brezova Glava, Brežani, Brođani, Cerovac Vukmanički, Donja Trebinja, Donji

Sjeničak, Gornja Trebinja, Gornji Sjeničak, Ivanković Sela, Ivošević Selo, Kablar, Kamensko, Karlovac - dijelovi Gornje Mekušje, Sajevac i Turanj, Klipino Brdo, Kljaić Brdo, Knez Gorica, Lipje, Manjerovići, Okić, Popović Brdo, Ribari, Skakavac, Slunjska Selnica, Slunjski Moravci, Tušilović, Udbinja, Utinja, Vukmanić,

Sisak – naselja: Blinjski Kut, Klobučak, Letovanci, Madžari, Staro Selo,

Slatina – naselja: Golenić, Ivanbrijeg, Lukavac,

Virovitica – naselje: Jasenaš,

Vodice – naselja: Čista Mala, Čista Velika, Grabovci,

Zadar – naselja: Babindub, Crno.

Napomena: Za primjenu odredbi Zakona o stambenom zbrinjavanju na područjima posebne državne skrbi nije od značaja kojoj skupini područja posebne državno skrbi pripada određena općina, grad ili naselje.

# **POPIS UREDA ZA PROGNANIKE, POVRATNIKE I IZBJEGLICE**

1.

## **VUKOVAR**

Kardinala A. Stepinca 45  
032/442-121  
032/441-633

## **OSIJEK**

Europska Avenija 10  
031/211-665  
031/211-977

2.

## **PETRINJA**

Trg narodnih učitelja 4  
044/813-606

## **GLINA**

Trg bana J. Jelačića 2  
044/882-203

## **SISAK**

Trg bana J. Jelačića 6  
044/523-463  
044/524-633

3.

## **ZAGREB**

Zaharova 7  
01/6055-192  
01/6055214

## **RIJEKA**

Finderleove stube 4  
051/330-192  
051/330-575

## **VARAŽDIN**

V. Vodnika 6 (P.P 96)  
042/233-402  
042/233-402

## **PULA**

Gabrijele Emo 1  
052/543-500  
051/543-697

4.

## **KNIN**

Prolaz bana P. Zrinskog 4  
022/662-050  
022/664-675

## **GRAČAC**

Park sv. Jurja 1  
023/773-333  
023/773-333

## **ZADAR**

Obala kneza Branimira 4/e  
023/315-770  
023/315-270

## **SPLIT**

Vukovarska 13  
021/360-352  
021/360-353

## **OBROVAC**

Dmitra Zvonimira bb  
023/689-036  
023/689-036

## **DUBROVNIK**

Dr. Ante Starčevića 41  
020/427-355  
020/416-602

**BENKOVAC**  
Ante Starčevića 4e  
023/682-222  
023/682-222

**MAKARSKA**  
Dr. Jakova Dudana 3  
021/611-860  
021/611-860

5. **GOSPIĆ**  
Kralja P. Krešimira 32  
053/574-190  
053/574-191

**SLUNJ**  
Školska 3  
047/801-414  
047/777-789

**KARLOVAC**  
Senjska 29  
047/612-753  
047/612-752

**PLAŠKI**  
Vladimira Nazora 2  
047/573-262  
047/573-262

**VOJNIĆ**  
Trg S. Radića 1  
047/883-443  
047/811-880

**KORENICA**  
Trg Sv. Jurja 5  
053/776-488  
053/776-488

**KRNJAK**  
Krnjak 5  
047/727-066  
047/727-066

6. **PAKRAC**  
Trg J. Bana Jelačića 6  
034/412-083  
034/412-083

**BJELOVAR**  
Frana Supila 8  
043/241-941  
043/220-942

**POŽEGA**  
Josipa Runjanina 1 a  
034/312-098  
034/312-099

**SLAV. BROD**  
Trg pobjede 4/3  
035/443-360  
035/400-841

Directorate for Displaced Persons, Returnees and Refugees, Radnička cesta 22/I, Zagreb  
Phone: 00385 1 618 4820, Fax: 000385 1 618 4708, 618 4827

# POPIS UREDA OESSIONAL ESS-A

## OSCE ZAGREB

Florijana Andrašeca 14  
10 000 ZAGREB  
Tel: +385 (1) 309-6620  
Fax: +385 (1) 309-6621

## OSCE VUKOVAR

Ive Tijardovića 60  
32 000 VUKOVAR  
Tel: +385 (32) 428 452  
Fax: +385 (32) 428 466

## OSCE OSIJEK

Šetalište Kardinala F.Šepera 3  
31 000 OSIJEK  
Tel: +385 (31) 212 822  
Fax: +385 (31) 212 766

## OSCE SISAK

Galdovačka 4  
44 000 SISAK  
Tel: +385 (44) 741 567  
Fax: +385 (44) 741 580

## OSCE PAKRAC

Trg 76 Bataljuna 4  
34 550 PAKRAC  
Tel: +385 (34) 412 916-7  
Fax: +385 (34) 411 656

## OSCE KARLOVAC

Gajeva 2  
47 000 KARLOVAC  
Tel: +385 (47) 422-230, 612-980,-3  
Fax: +385 (47) 422-246

## OSCE GOSPIĆ

Kaniška 27  
53 000 GOSPIĆ  
Tel: +385 (53) 756 257  
Fax: +385 (53) 756 260

## OSCE ZADAR

Put Murvice 14-16  
23 000 ZADAR  
Tel: +385 (23) 250 556  
Fax: +385 (23) 250 323

## OSCE KNIN

13 Gojka Šuška  
22 300 KNIN  
Tel: +385 (22) 660 122  
Fax: +385 (22) 662 922

## OSCE SPLIT

Kralja Zvonimira 14/7  
21 000 SPLIT  
Tel: +385 (21) 483 200  
Fax: +385 (21) 483 222

*Misija OESSIONAL ESS-a ima urede koji rade sa skraćenim radnim vremenom i u drugim mjestima u Hrvatskoj. Radi više informacija o točnom radnom vremenu molimo obratite se najbližem uredju OESSIONAL ESS-a kako je navedeno.*

## OSCE Baranja

Kralja Tomislava 39  
31 300 BELI MANASTIR  
Open on Tuesday 9-12  
Contact OSCE Osijek

## OSCE Hrvatska Kostajnica

Školska 8  
44 300 HRV. KOSTAJNICA  
Open part-time  
Contact OSCE Sisak

**OSCE Glina**

Žrtava domovinskoga rata 67  
44 400 GLINA  
Open on Wednesday 9-12  
Contact OSCE Sisak

**OSCE Gračac**

Mile Budaka 37  
23 440 GRAČAC  
Open part-time  
Contact OSCE Zadar

**OSCE Benkovac**

Ivana Meštrovića 17  
23 420 BENKOVAC  
Open part-time  
Contact OSCE Zadar

# **POPIS UREDA UNHCR-A**

## **UNHCR Predstavništvo u Republici Hrvatskoj**

Republike Austrije 25,

10 000 Zagreb

[hrvza@unhcr.ch](mailto:hrvza@unhcr.ch)

Tel: +385-1 3713 555

Fax: +385-1 3713 442

### **UNHCR Sisak**

S. i. A. Radica 50

44 000 Sisak

[hrvsi@unhcr.ch](mailto:hrvsi@unhcr.ch)

Tel: +385-44 521 398

Fax: +385-44 524 825

### **UNHCR Knin**

Ulica dr. Franje Tudjmana 2

22 300 Knin

[hrvkn@unhcr.ch](mailto:hrvkn@unhcr.ch)

Tel: +385-22 664 747

Fax: +385-22 663 942

Ova brošura dio je Javne kampanje o širenju svijesti s ciljem promicanja pomirbe i održivog povratka.